

بررسی تاثیرافشره زیره بر شدت نفخ پس از سزارین

نسرین فاضل^۱، حبیب... اسماعیلی^۲

سابقه و هدف: یکی از مشکلات بیماران بعد از عمل جراحی نفخ می‌باشد. سزارین شایعترین عمل جراحی زنان می‌باشد و اغلب بیماران سزارین شده، نفخ بعد از عمل را تجربه می‌کنند. داروهای مختلفی جهت درمان نفخ بعد از عمل مورد استفاده قرار می‌گیرند. لذا این مطالعه با هدف تعیین تأثیر افشره زیره بر شدت نفخ پس از سزارین در بیمارستان شهیدان مبینی شهر سبزوار در سال ۱۳۸۴ انجام شد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش یک مطالعه کارآزمایی بالینی، دوسوکور بود که در آن ۱۲۴ زن سزارین شده (۵۸ نفر گروه دارونما، ۶۶ نفر گروه دارو) مورد مطالعه قرار گرفتند. دارو و دارونما بعد از قطع سرم، به میزان ۳ دوز ۴۰ قطره‌ای هر ۲۰ دقیقه به زنانی که دچار نفخ بعد از عمل شده بودند، خورانده شد (نفخ بیمار با انجام دق، اندازه‌گیری دور شکم، صداهای روده، احساس بیمار و در نهایت تایید توسط متخصص داخلی مشخص شد) و با استفاده از (Visual Analog Scale) VAS میزان تأثیر افشره زیره بر شدت نفخ ارزیابی شد. در این مقیاس احساس بیمار با رنگهای مختلف نشان داده شد. روشهای آماری پژوهش شامل کای دو، من‌ویتنی، تست دقیق فیشر، تی دانشجویی و رگرسیون رتبه‌ای بود.

یافته‌ها: بر اساس نتایج پژوهش و آزمون آماری من ویتنی میزان شدت نفخ در گروه دارو نسبت به گروه دارونما کاهش معنی‌داری در ۲۰ دقیقه دوم ($P < 0/003$)، ۲۰ دقیقه سوم ($P < 0/001$) و ۱۲۰ دقیقه بعد از مداخله ($P < 0/001$) نشان داد.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های تحقیق، این فرضیه که افشره زیره بر کاهش شدت نفخ پس از سزارین مؤثر است، مورد تأیید قرار گرفت. پیشنهاد می‌شود افشره زیره در نفخ بعد از سزارین و اعمال جراحی دیگر شکمی استفاده شود.

واژگای کلیدی: افشره زیره، سزارین، نفخ

تاریخ دریافت مقاله: ۸۴/۵/۲۰

تاریخ تایید مقاله: ۸۴/۱۰/۱۷

۱. کارشناس ارشد مامایی، دانشکده علوم پزشکی سبزوار

۲. استادیار، عضو هیأت دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشکده پزشکی

پاسخگو: نسرین فاضل

سبزوار - جنب پلیس راه تهران - دانشکده علوم پزشکی سبزوار

مقدمه

۴). بعلاوه، نفخ شدید در بیمار ایجاد درد میکند که برای کاهش آن می‌توان از ضد دردهای مخدر مثل مپردین هیدروکلراید، مرفین سولفات، آسپیرین کدئین و روشهای کنترل دیگر همچون آراماسازی، ماساژ شکم، تغییر وضعیت، موسیقی، رکتال نیوب (که کاربرد مداوم آن باعث تحریک و پوسته اندازی مقعد و مخاط رکتوم میشود) و در نهایت جراحی استفاده نمود (۸ و ۷ و ۶).

اکثر داروهای شیمیایی جهت کم کردن نفخ شکم دارای عوارض و اثرات سوئی است. لذا مصرف داروهای گیاهی، بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد (۸). با توجه به خوراکی بودن اکثر گیاهان معطر با هزاران سال قدمت مصرف، همچنین گرایش و توجه عمومی برای استفاده از گیاهان شفابخش که قسمت عمده‌ای از طب سنتی ایران را تشکیل می‌دهند، شناسایی و بررسی اثرات آنها و کاهش عوارض ناشی از داروهای شیمیایی و اقدامات تهاجمی، مفید خواهد بود (۹ و ۱۰). اسانس زیره که از تقطیر میوه‌های له شده تحت تأثیر بخار آب حاصل می‌شود، مایعی است

تجمع گاز یکی از شایعترین ناراحتیهای دستگاه گوارش است. این مشکل به احساس اتساع و کشیدگی شکم اطلاق می‌شود که با گاز بیش از حد همراه بوده، دیافراگم را به سمت بالا فشار داده و انقباض ریه را کاهش میدهد (۱). از طرف دیگر سزارین یکی از مهمترین اعمال جراحی در طب زنان و زایمان است که در عصر حاضر شایعترین نوع جراحی می‌باشد (۲). امروزه ۳۶ درصد اعمال سزارین بعلت سزارین قبلی و ۳۰ درصد بعلت زایمان سخت صورت می‌گیرد (۲). آمار سزارین در ایران بسیار متفاوت می‌باشد. در سال ۱۳۷۹ میزان سزارین ۲۹ استان کشور ۳۵ درصد بود که ۶۳/۳ درصد در مراکز دولتی و ۳۶/۷ درصد در مراکز خصوصی انجام شده است (۳).

از عوارض گوارشی بعد از سزارین نفخ می‌باشد. بعلت احتباس شکم، بخیه‌ها تحت فشار قرار می‌گیرند طوریکه باز شدن آنها بعد از سزارین شایعتر از هر جراحی دیگر شکمی است (۵ و